

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Institvtio De Salvtari Poenitentia Peccatoris

Viexmont, Claude de
Coloniae Agr., 1725

VD18 1361598X

Prologvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50113)

PROLOGVS.

*Claudius Viexmontius Parisiensis, dilecto in Christi
visceribus fratri, salutem in Domino.*

Solent plerique hominum, frater in Christo charissime, amore vsque adeo præpostero amicos suos diligere, vt si morbus aut alia quæuis aduersitas eorum corpori obtigerit, tristentur, lugeant, & impatientius ferant: vicissim si eos in omne flagitii genus diffluere conspexerint animæque internecone deperire, nihil minus curant, paruipendunt, imò etiam interim applaudunt: duntaxat si illis ad corradendas opes capeffendosque Magistratus, technis & scelere accessus patuerit. In quo sanè corporum amicos præ se ferunt, non animarum: desiderant enim eos corpore valere in hoc sæculo, nec curant, quid eorum animæ passuræ sint in altero. Non sic ego, frater charissime, non sic: vtinam atque vtinam castigans castigaret te Dominus, & æternæ morti non traderet te, ut saltem temporali tribulatione compulsus ad Deum confugeres, sicut & filius ille prodigus inopia inediaque coactus, ad patrem reuersus est, & pueruli liberiùs discurrentes, matrem eos blanditiis reuocantem contemnunt, qui à quopiam offensi aut perterriti ad maternum gremium tremebundi contendunt: multi etiam per torturas & quæstiones crimen suum agnoscunt, quod priùs nullis pollicitationibus agnoscere voluerunt. O vtinam etiam cum corporis tui damno, si necesse sit, animæ tuæ consuleretur: te procul dubio non deslerem, non mœrerem, imò tibi summopere congratulandum ducerem. Etenim putásne, quod tibi adulari velim, aut te in peccatis tuis fouere? Rarus est, qui non appetat laudem, rarior qui recuset oblatam, rarissimus,

simus, qui patienter suam ab alio audiat accusatio-
nem: nihilominus tamen, vt mundæ sint hodie ma-
nus meæ à sanguine tuo, non subterfugiam, quo
minùs omne Dei consilium tibi annunciem. Ve-
lis, nolis, verbum veritatis, quod Deus in ore meo
posuit, loquar: clamabo tibi, nec cessabo, & sicut tu-
ba vocem meam exaltabo, ne si tibi non annuncia-
uero, vt à via tua impia auertatis, sicque in iniqui-
tate tua moriaris, animam tuam de manu mea Do-
minus requirat: sin annunciauero, vtcunque res
cadat, animam meam liberauero.

Nec ob id me iudices inimicum, quòd tibi pa-
tefaciam crimen tuum, magis tibi inimicus essem,
si te, quem increpando possum liberare, tacendo
permitterem perire. Si enim vulnus haberes in cor-
pore, quod occultare velles, nolens illud secari,
nónne crudeliter à me tegetur, ac misericorditer
detegeretur? quantò ergo magis crimen tuum de-
tegere debeo, ne deterius putrescat in pectore tuo?
Molestus est Medicus ægroto, quem secat, & pater
filio, quem castigat, inuitis tamen bona præstant:
dum eorum potius consulunt vtilitati, quàm infer-
uiunt voluntati. Quod si eos negligenter, & per-
ire permitterent, falsa illa pietas vocanda esset
impietas: sicut enim aliqua est misericordia pu-
niens, ita aliqua est crudelitas parcens.

Itaque, frater charissime, vt aut mea exhor-
tatione salueris, aut saltem meo perfunctus officio
reus non sim tuæ damnationis: sex rationibus, qui-
bus à pœnitentia auocaris, gratia Dei cœptis no-
stris aspirante, satisfaciam. Ad quod me fore ido-
neum despero, nisi Deus, qui dedit hoc velle,
etiam det idem perficere. Qua mea desperatione
robustior fio, dum viribus meis diffidens ad il-
lum

lum

lum spem meam erigo, qui linguas infantium facit disertas, & qui mutorum aperit linguas: qui veritatem suam dum voluerit, etiam per ora iumentorum patefacit: qui asinæ Balaam ruditus informes & indistrictos, per articulos humani colloquii distinxit modos: qui stulta mundi elegit, vt confunderet sapientes: quiq̃ue dixit, Aperi os tuum, & implebo illud: ipse mihi spem facit, eius adiutorio id fore in perfectione, quod eo inspirante in nostra prius fuit voluntate. Qui vt labia mea aperiat, seu potius meam scribentis mentem instituat, manumq̃ue dirigat: vt etiam meam ad te Paræneticam seu exhortatoriam epistolam menti tuæ penitus infundat, priusquam accingamur, ego quidem ad scribendum, tu verò ad scripta mea legendum, deuotè & suppliciter eum inuocemus, dicentes:

Veni creator Spiritus,
Mentes tuorum visita;
Imple superna gratia,
Quæ tu creasti pectora.
Qui paraclerus diceris,
Donum Dei altissimi,
Fons viuus, ignis, charitas,
Et spiritalis vnctio.
Tu septiformis munere,
Dextræ Dei tu digitus;
Tu ritè promissum patris,
Sermone ditans guttura.
Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.
Hostem repellas longius:
Pacemque dones protinus
Ductore sic te præuio,
Vitemus omne noxium.

Per

Per te sciamus (da) patrem :
Noscamus atque filium :
Te vtriusque spiritum
Credamus omni tempore.
Sit laus Patri cum Filio,
Sancto simul Paraclito ;
Nobisque mittat Filius
Charisma Sancti Spiritus.

SVMMA TRIVM PARTIVM POENITENTIAE.

Quoniam tota hæc est, instituti operis ratio, peccatorem exhortari ad pœnitentiam : ided priusquam ad rem veniamus, de pœnitentia & partibus eius paucis dicamus.

POE^NITENTIA tribus partibus constat : Cordis contritione, Oris confessione, & Operis satisfactione.

CONTRITIO est cordis amaritudo ratione peccati commissi, cum odio cuiuslibet peccati supra omne odibile, & proposito vitandi quodlibet peccatum supra omne vitabile; nec non confitendi peccatum suum cognitum, & pro eo satisfaciendi tempore & loco.

Ad contritionem sex sunt necessaria :

Peccati, cuius venit in memoriam, actuale odium supra omne odibile, & omnis alterius peccati in generali.

Propositum, illud vitandi supra omne vitabile, & omne aliud in generali.

Propositum, illud confitendi Sacerdoti, tempore & loco.

Propositum peragendi pœnitentiam à Sacerdote pro illo peccato iniunctam.

Voluntas efficax restituendi alienum.

Ob acceptam iniuriam inimico suo parcere.

CONFESSIO, est legitima coram Sacerdote peccatorum declaratio, cum legitima Sacerdotis absolutione eorundem.

Bonæ confessioni duodecim necessaria sunt.

1. Voluntariè enim, & non coactè est confitendum
2. Quæ ad confessionem spectant, diligenter exequendum.
3. Quid & quo modo confitebitur, præmeditandum.
4. Nullum peccatum mortale consultò reticendum.
5. In se, non in alium culpam omnem retorquendum.
6. Sua, non aliorum peccata confitendum.
7. Cum displicentia & contritione declarandum.
8. Etiam cum pudore & verecundia.

9. De peccatorum venia non desperandum.
10. Coram Sacerdote se humiliandum.
11. Falsò se nec laudandum, nec vituperandum.
12. Circumstantias aggrauantes apertè explicandum.

SATISFACTIO, est pro Dei offensa debitæ pœnæ voluntaria perpessio.

Opera Deo satisfactoria sunt.

Oratio, id est, omne opus interius & exterius ad Dei cultum pertinens, vt sunt sancti affectus, & omnes gestus corporis, quibus Deo seruiamus.

Eleemolyna, id est, omnia opera misericordiæ, & spiritualia & corporalia.

Ieiunium, id est, quælibet corporis afflictio & tribulatio pro Deo voluntariè perpessa.

His tribus partibus, scilicet Contritione, Confessione, & Satisfactione, constat Pœnitentia, ad quam peccatorem inducendum suscepimus.

INDEX CAPITVM.

Institutionis Paræneticæ ad Pœnitentiam Prologus.

PRIMA PARS, DE POENITENTIA CITO AGENDA.

Caput I.

Quòd instabilis est hominis vita, ideòque differri non debet pœnitentia. Pag. 1

Cap. II.

Quàm periculosum sit conuersionem ad Deum differre vsque in mortis articulum. 7

Cap. III.

Quòd latet vltimus dies, vt velut vltimus obseruentur omnes. 12

Cap. IV.

Quanta præsentium voluptatum est inæqualitas, ad æternas inferni pœnas. 19

Cap. V.

Quòd præstat iam à iuuentute pœnitentiam agere, quàm eam in senectutem vsque prorogare. 24

Cap. VI.

Quòd præstat in mundo pœnitentiam agere, quàm in purgatorio pro peccatis satisfacere. 30

Cap. VII.

Quòd nemo simul potest & pœnitentiam agere, & voluptatibus suis inservire. 35

Primæ partis conclusio. 39

SE-